No. 1602 Zaterdag 12 September 1914. 31ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

De Oorlog in Europa.

DE TOESTAND IN NEDERLAND.

Van ons eigen vaderland weten wij in het geheel niets. Deze week werden noch officieële, noch officieuze berichten omtrent den toestand in Nederland gepubliceerd.

We vinden dit gek en blijven het gek vinden. Het is zeker niet zooals het behoort. De Kolonie heeft recht te weten, hoe het met het Moederland staat. Bij de ziekte van H. M. de Koningin werden er wel officieële berichten naar de Kolonie verzonden, en nu het heele land ziek is, en in oorlogsgevaar, hooren we totaal niets. Zoolang het oorlogsgevaar duurt, is het niet meer dan billijk, dat wij geregeld op de hoogte worden gehouden door publicatie van officieële bulletins. De onzekerheid waarin wij thans leven, kan ons plotseling doen staan voor de vreeselijkste verrassing.

Een der telegrammen sprak deze week over de groote ellende, welke door de werkloozen te Rotterdam wordt geleden. H. M. de Koningin staat aan het hoofd eener lijst met een gift van 25.000 Gld als ondersteuning voor de arme gezinnen. Het telegram spreekt van 50.000 OF 60.000 gezinnen, een verschil van 10.000 gezinnen of ± 50 000 menschen! Het ware bericht zullen we wel in de couranten moeten lezen, maar dat er in Nederland groot gebrek geleden wordt, nu alle handel, industrie en groote scheepvaart stil liggen, is zeker.

Ook vertelt de kabel van de groote ontevredenheid in Nederland over het voortdurende opduiken van Duitsche spionnen. Holland zou er aan denken Duitschland den oorlog te verklaren.

Dat België gaarne zou zien, dat we een handje kwamen meehelpen, gelooven we wel, vooral nu de Duitschers weer opnieuw Antwerpen gaan belegeren. Er is al een verklaring van de Nederlandsche Regeering, dat zij de bestaande tractaten zóó verstaat, dat het niet tegen de neutraliteit is, als de Engelschen met hun schepen over de Schelde varen om Antwerpen te kunnen bereiken.

Tot dusverre zijn de Engelsche troepen nooit rechtstreeks naar Antwerpen vervoerd, maar via Ostende, terwijl zij toch een heel eind dieper in België en veel dichter bij de gevechtslinie zouden zijn geweest, als zij in de haven van Antwerpen geland waren. Oogenschijnlijk zou men zeggen, dat het vervoer van troepen over de Schelde met opzet is vermeden. Wordt Antwerpen echter belegerd, dan kunnen de hulptroepen alleen van zee-uit in de stad komen. Om deze reden zal er naar het gevoelen van Nederland gevraagd zijn. Of Duitschland echter hiermede accoord zal gaan? En of het geen aanleiding kan geven, dat ook Nederland in den strijd wordt gemengd? Over een week zullen we meer weten.

IN BELGIË.

25 en 26 Augustus verjoegen de Belgen de Duitsche troepen van Antwerpen. Dezen begonnen uit wraak Mechelen, een open stad, te bombardeeren, maar de Belgen zetten hen na en dreven hen terug naar Leuven, terwijl Koning ALBERT zijn hoofdkwartier in Mechelen vestigde. Toen de Duitsche troepen daar zoo plotseling voor Leuven verschenen, het zal wel tegen den nacht geweest zijn werden zij voor vijanden aangezien en door hun eigen soldaten beschoten. Deze leelijke vergissing werd spoedig bemerkt, maar om zich te dekken, werd nu gezegd, dat de burgers van Leuven uit hunne huizen op de soldaten hadden geschoten.

Dit werd ten sterkste ontkend door de Leuvenaars, die al meer dan een week geleden alle wapens hadden moeten inleveren, en dus niet konden schieten. De Duitschers bleven bij hun besluit en verklaarden, dat Leuven tot straf met den grond zou worden gelijk gemaakt. Alle inwoners moesten onmiddelijk de stad verlaten. Eenige mannen werden gevangen genomen, de vrouwen en kinderen op den trein gezet en weg gevoerd; waarheen wist niemand. Toen trokken de soldaten, met bommen gewapend, uit ter vernieling.

De prachtige St. Petrus-kerk, de Universiteit met bibliotheek, en wetenschappelijke verzamelingen, alles werd vernield en verbrand. Van Leuven bleef slechts een hoop puin en asch over.

Het juiste verloop van den grooten slag bij Charleroi is niet aan te geven, de telegrammen zeggen er zoo goed als niets over. Van Luik, waar, voorzoover wij hier weten, slechts één fort bezweek voor de Duitschers, hooren we verder niets meer; van Namen lezen we, dat 28 Augustus de forten genomen werden door de Duitschers. Dit bericht is voorbarig, want in de Buitenlandsche Bladen lezen we een telegram van 3 September, waarin verklaard wordt, dat slechts eenige forten in handen der Duitschers vielen.

De Duitschers schijnen een gedeelte van het leger der verbondenen te hebben willen insluiten. Op 28 Augustus waren er ook Duitsche troepen in Zeebrugge en Blankenberg. Gent en Oudenaarden waren ook al in hun bezit, zoodat de linkervleugel der verbondenen in den knel kwam met den rechtervleugel van het groote Duitsche leger tegenover zich en verschillende Duitsche troepen achter zich. De verbondenen hebben zich echter dapper geweerd, want de Duitschers moesten Diest verlaten en dus den uitersten top van hun rechtervleugel intrekken. Dit gebeurde 1 September. Hoe nu een telegram van 2 September spreken kan van de overgave van Brussel en van de inname van Antwerpen als aanstaande, verklaren wij niet te kunnen begrijpen. En toch schijnt een tweede beleg van Antwerpen een feit te wezen. Het garnizoen vroeg om versterking. Ook deed een klein eskader van luchtschepen tot driemaal toe een aanval en wierp bommen in de stad. Is dit het bombardement, waarover gesproken wordt? De luchtschepen gaan echter niet alleen op avontuur uit, maar werden altijd samen met het leger. Maar het groote Duitsche leger stuit op de lijn van Diest naar Bergen, terwijl de Belgen de Duitschers van Antwerpen verjaagd hebben en telkens verder hebben teruggedrongen Zou Generaal JOFFRE nu toch gelijk ge had hebben met zich niet te ver van Antwerpen te wagen en Koning ALBERT door verder weg te trekken aan de troepen van Zeebrugge en Blankenberg gelegenheid hebben gegeven zich tusschen hem en Antwerpen te plaatsen, hem den terugkeer naar zijn vesting af snijdend, opnieuw het beleg slaande voor de stad?

De Belgen zijn de Duitschers blijven achtervolgen. Een vreeselijke slag is er geleverd in de eerste dagen van September tusschen Dendermonde en Mechelen, waarbij de Duitschers zeer groote verliezen leden. Toen Koning Albert zijn troepen wilde terugtrekken naar Antwerpen werd hij lichtelijk door een granaat gewond. Dendermonde werd door de Belgen geheel verlaten en de omstreken van Mechelen onder water gezet. Zeer duidelijk is het nu, dat de Koning niet langer zijn hoofdkwartier in Mechelen heeft. We kunnen ons voorstellen, dat hij bij dit gevecht zich weer met de bezetting van Antwerpen vereenigd heeft en naar zijn vesting kon terugtrekken.

Alsnog behoorend bij den slag van Charleroi mogen we wel het bericht vermelden, dat Dinant door de Duitschers werd genomen en Luik nog steeds gebombardeerd.

Dat Brussel nog, of opnieuw in handen der Duitschers is, leiden we af uit het bericht der overgave, het betalen der millioenen en het opzenden naar Brussel van 62.000 koperen nummerplaten van gesneuvelde Duitschers.

Van Brussel moesten die platen worden doorgezonden naar Berlijn om de correspondeerende namen in het stamboek op te zoeken en bekend te maken.

Als Brussel niet Duitsch was, zou het die platen zeker niet door te sturen hebben naar Berlijn.

Een telegram van 7 September uit Amsterdam zegt nog ten overvloede, dat het hoofdkwartier der Duitschers van Brussel naar Bergen is verplaatst. Brussel was dus Duitsch.

Dat verplaatsen naar Bergen wijst ook op een rustigen toestand, voor wat de Duitschers betreft.

Ze zitten daar dichter bij de Fransche grenzen en vormen een mooier verbinding tusschen Berlijn en Parijs. Want daar moet het heen.

De telegrammen hebben verder deze week slechts heel weinig van België medegedeeld, omdat aller oogen thans gevestigd zijn op

FRANKRIJK.

Toen de forten van Namen 28 Augustus bezweken waren, of althans tot zwijgen waren gebracht, was het terrein verder vrij voor de Duitschers om af te zakken naar Frankrijk. Langs de grenzen van Elzas-Lotharingen, en Luxemburg waren reeds Duitsche troepen slaags geweest met de Fransche, maar nu kwamen er uit België nog 70 000 man bij. De Duitsche cavallerie rende van Lille naar Maubeuge, dat is van Noord-West naar Noord Oost, dat wil dus zeggen, dat van af het eerste begin, toen de drie Duitsche kolonnen, te weten die van Belgie, van Luxemburg en van den Elzas samen opereerden, er een wijde boog getrokken werd om het Noorden en Oosten van Parijs. Op dienzelfden gedenkwaardigen 28 Augustus werden de Fransche steden Kamerijk, Amiens, Reims en St Quintin belegerd en gebombardeerd, terwijl de Duitsche cavallerie zich zelfs waagde in het bosch van Compiegne, zeer dicht bij Parijs gelegen. Maar dit waagstuk is hun slecht bekomen. De Engelschen en Franschen hebben ze compleet vernietigd. Drie dagen lang is er rondom de bovengenoemde steden verwoed gevochten, ten slotte vielen de meeste in handen der Duitschers, die zich reeds opmaakten om nog dichter bij Parijs te komen. Deze stad maakte zich ook gevechtklaar.

De Duitschers stonden er prachtig voor en de Franschen zaten leelijk in 't nauw.

Plotseling komt er een geweldige verandering.

De Keizer verlaat de Fransche grenzen en snelt naar de Russische, een flink deel zijner troepen met zich voerend. Dit gebeurde 1 September.

De verbondenen vatten nu weer moed en vielen met kracht op de veel minder talrijke Duitschers aan. De Duitschers raakten uitgeput en vroegen om wapenstilstand. Dit werd hun geweigerd. 3 September wordt de landing van 80.000 Russen geseind uit Ostende. Die waren maar eventjes van Finland via Schotland naar België gevaren. De verzwakte Duitscher moet nu wel terugtrekken, daar hij nu ieder oogenblik door den Rus in den rug kan worden aangevallen. Zoo moest hij St Quintin weer verlaten, Lille opgeven en zijn kracht meer zoeken bij de eigen grenzen.

Dat terugtrekken der Duitschers geschiedde op meesterlijke wijze. Zij verplaatsen den rondom Parijs gespannen boog een weinig meer naar het Oosten, maar blijven in Frankrijk en dicht bij Parijs. Zeer hevig is er gevochten over de geheele linie, zoodat de Duitschers verhinderd werden een flankbeweging uit te voeren en met hun linkervleugel de verbondenen, die hun rechtervleugel aanvielen, in den rug te vallen.

Dit is een bewijs, dat de twee legers aan elkander gewaagd zijn.

IN DUITSCHLAND.

Met afwisselend geluk heeft de Kroonprins in de Vogesen gestreden en sloeg eindelijk zijn grooten slag van 28 Aug. — 1 Sept. tusschen Luneville en Metz. De Kroonprins behaalde een schitterende overwinning tegenover vijf Fransche legercorpsen. De vijand werd achteruitgedrongen en de strijd overgebracht op Fransch terrein.

Nancy, Reims, Maubeuge werden belegerd. Nancy bezweek al spoedig, Reims hield het een dag of 6 vol

NAAR HET GELUK.

(*Uit het leven van een bekeerling*).

LX. Tehuisreis.

(*vervolg*).

De beroemdste van alle Grieken is Homerus; twee onsterfelijke werken heeft hij ons nagelaten: de Ilias en de Odysee.

De Ilias verhaalt ons het beleg en de verwoesting van Troje door de Grieken. Deze oude geschiedenis heeft in onze dagen weer aan beteekenis gewonnen. Als men bedenkt, dat Pompeje slechts 1700 jaar geleden onder de asch begraven werd, en niemand meer wist, waar die stad gestaan had, dan zou het geen wonder geweest zijn, als men na 3000 jaar de geheele geschiedenis naar het land der fabelen had verwezen. Onze nu reeds gestorven landgenoot, de Duitscher SCHLIEMANN, heeft de groote verdienste door uitgravingen de juiste plaats van deze stad, zoo rijk aan geschiedenis, te hebben gevonden, waardoor hij tevens de wetenschap heeft verrijkt met een bewijsstuk uit de allereerste tijden.

De meest belangrijke van alle Grieksche vorsten was wel Odysseus, Koning van Ithaka. Terwijl alle andere koningen met meer of minder geluk naar Griekenland terugkeerden, zwierf bij tien jaar rond de Middelandsche Zee. De avonturen, welke hij daarbij ondervond, worden ons geschilderd in de Odysee; in het koninklijk slot van München werden zij in levensgroote fresco's door SCHWANTHALER vereeuwigd.

Een episode wil ik vertellen.

Odysseus had weder schipbreuk geleden en redde zich door naar een eiland te zwemmen. De nymphe Kalypso was daar heerscheres. Zeven jaar lang wist zij hem op 't eiland vast te houden, maar onafgebroken werkte hij aan een nieuw schip.

De geheele scheepmakerij bestond in het uithollen van een boomstam met een scherpen steen.

Eindelijk is zijn arbeid gereed gekomen en ligt het vaartuig vastgebonden aan den oever. Odysseus klimt in zijn schip en wil het touw losmaken. De bekoorlijk schoone nymphe verschijnt echter aan het strand en smeekt hem handenwringend toch bij haar te blijven. Hij weigert.

Zij biedt hem het beste aan wat zij geven kan en verzekert hem, dat hij altijd jong zal blijven en een eeuwige jeugd genieten. Hij twijfelt en zit droef voor zich uit te staren. Maar als hij het hoofd gewend heeft in de richting van Ithaka, zijn koninkrijk, houdt alle twijfel plotseling op. Met een ruk maakt hij de touwen los en vaart af. Behoedzaam legt hij zich neder in den hollen stam en slaapt diep. De westewind blaast in het zeil en deinende golven brengen hem naar zijn vaderland.

Deze episode uit de Odyssee vind ik daarom zoo mooi, omdat het zoo'n prachtig beeld is van ons aller reis naar het eeuwig vaderland.

Wat is die smalle, uitgeholde boomstam anders dan onze enge doodkist! De bekoorlijke nymphe Kalypso is dat niet de wereld, die ons ook nog bekoort bij onze afvaart voor de laatste reis en ons het afscheid zoo zwaar doet vallen? Een blik naar boven, in de richting van ons vaderland, en we verbreken de boeien, die ons nog gekluisterd houden. We strekken ons uit en sluiten de oogen om den doodslaap in te gaan. Ons eenvoudig geloof en oprechte liefde blazen in ons zeil en voeren onze ziel naar het eeuwige vaderland.

Hoe komt het, dat onze groote dichters, zooals GOETHE en SCHILLER tegenover HOMERUS heelemaal wegvallen?

Omdat zij hun geloof verloren hebben.

Hoe meer het geloof wegzinkt, des te minder kunst blijft erover.

Er is ons voorspeld, dat eens zal komen: *Een* herder en *een* schaapstal.

Maar daar tegenover staat de voorspelling, dat het ongeloof de geloovigen zal verstrooien en verdeelen en zelfs de overhand zal krijgen op het geloof. Ter wille der uitverkorenen zullen de laatste dagen worden verkort.

Eenig denkbeeld kunnen we ons van deze laatste dagen maken, als we slechts zien, hoe weinig geloof er nog gevonden wordt op aarde, en hoe massa's tegelijk ontrouw worden aan hun geloof.

Zie tusschen die groote menigte het kleine kuddeke van Christus! Dat zijn de uitverkorenen.

De weg van Jeruzalem naar Jericho, in de gelijkenis van den Barmhartigen Samaritaan, gaat bergaf, van de jeugd naar den ouderdom. De meeste menschen worden op hun levensweg door roovers overvallen en uitgeschud, en velen blijven voor goed zwaar gewond liggen.

Maar al verdedigen wij ons nog zoo dapper, of al laten wij den Barmhartigen Samaritaan onze wonden nog zoo goed uitwasschen en ons heel geduldig verplegen in de herberg, de onschuld der jeugd keert nimmer weder!

Van Curaçao naar New-Orleans

LANGS EEN OMWEG.

Aangeboden door

J. H. R. GRAVENHORST.

Bij het vernemen dat de pokken in het gebergte woedden, begaf zij zich onmiddellijk tot den kapitein, sloeg hare beide armen om zijn midden en verzocht hem haar te willen aanhooren. De kapitein wist, datals zij hem met de beide armen omvatte, er dan gewoonlijk iets gewichtigs volgde, en verzocht haar te spreken.

„Edgard," ving zij aan, „ik heb reeds veertien dagen een loom en akelig gevoel, en vermeen zelfs van tijd tot tijd koorts te hebben. Ik heb u zulks niet medegedeeld, om geen stoornis in uw onderneming te brengen. Mijn voornemen was langer te zwijgen en de geneesmiddelen van dit land te gebruiken, doch thans, nu onze geduchtste vijand, die ook bij ons te lande honderden heeft geveld, voor de deur staat, ons dreigt aan te tasten en in deze onbekende streken te dooden, nu bid ik u met mij huiswaarts te keeren en mijne ouders te verblij

maar Maubeuge bleef hardnekkig tegenstand bieden. Middellerwijl vielen de Franschen weder in Lotharingen en drongen zachtjes aan op. De beweging blijft hier dalend en stijgend, winnend en verliezend. De partijen doen elkander wel afbreuk, maar weten geen van tweeën een gewonnen positie te handhaven.

In Oost-Pruisen rukken de Russen met groot geweld voorwaarts. De sterke vesting Koningsbergen bezweek onder hunne aanvallen en nu rukken zij al voort tot Danzig. Dat gaat den Duitschers te vlug. Men vreest voor Berlijn. In deze stad heerscht een ware paniek. Wat vluchten kan, vlucht. De Keizer heeft de stad in staat van verdediging gesteld en is met een groot leger de Russen te gemoet gegaan. De aldaar strijdende troepen blijken te zwak te zijn.

MILITAIRE MAATREGELEN

IN

Nederland.

Het opperbevel van de Nederlandsche land- en zeemacht.

Een 31 Juli 's avonds laat uitgekomen buitengewone *Stct.* bevat een Kon. besluit van 31 Juli, waarbij, overwegende, dat het oogenblik gekomen is, de algemeene voorbereiding en leiding der landsverdediging in handen te leggen van den opperbevelhebber van land- en zeemacht; benoemd en aangesteld is tot opperbevelhebber van land- en zeemacht de luitenant-generaal C. J. Snijders, chef van den generalen staf.

***

H.M. de Koningin heeft Haren opperstalmeester last gegeven Hare paarden, welke op het Loo aanwezig zijn, beschikbaar te stellen voor de gemobiliseerd wordende troepen. (*Nieuwe Ct.*)

***

Bij Kon. besluit van 30 dezer is de minister van oorlog gemachtigd van alle Nederlandsche Spoorwegmaatschappijen het geheel of gedeeltelijk gebruik te vorderen van de door die ondernemingen geëxploiteerde spoorwegen en van het aan die ondernemingen toebehoorende materieel en zulks voor 's rijks dienst in het belang van de verdediging van het land.

De minister van oorlog deelt voorts mede:

1o. dat hij in verband met de in voornoemd besluit verleende machtiging, opeischt, alle spoorwegen, geëxploiteerd door Nederlandsche ondernemingen, alsmede al het materieel, aan die ondernemingen toebehoorende;

2o. dat hij de leiding van het gebruik van de gevorderde spoorwegen en van het gevorderde spoorwegmaterieel heeft opgedragen aan den chef van den generalen staf.

Ministerraad.

De ministers kwamen Zondag 2 Aug. voormiddag om elf uur weer in buitengewonen raad bijeen, naar aanleiding van de ernstige berichten omtrent den buitenlandschen toestand.

Raad van State.

Naar men verneemt, is de Raad van State 2 Augustus driemalen in spoedvergaderingen bijeen geweest. Den derden keer tot zeer laat in den avond.

De mobilisatie van leger en vloot.

Blijkens bij de regeering ontvangen berichten gaat de mobilisatie rustig haar gang, ook wat betreft de paardenvordering, zoodat 2 Augustus alles gereed zou zijn. Voortgegaan wordt met het formeeren der eenheden, zoodat, als 't noodig is, met 't corps geageerd kan worden. De vloot was 2 Augustus „oorlog's gereed". De mobilisatie liep vlot van stapel. De geest onder het personeel der vloot laat niets te wenschen over. De kapitein ter zee, Hoog, gewezen souschef van den marinestaf, is toegevoegd aan den chef van dien staf.

Circulaire Opperbevelhebber.

De operbevelhebber van land- en zeemacht heeft aan de autoriteiten der land- en zeemacht een circulaire gericht van den volgenden inhoud:

's Gravenhage, 1 Aug. 1914.

Aangezien met de door de regeering getroffen militaire voorzorgsmaatregelen uitsluitend een nauwgezette handhaving van Nederlands onzijdigheid wordt beoogd, wordt de aandacht van alle autoriteiten der land- en zeemacht er op gevestigd, dat zij hebben te waken en te doen waken tegen elken maatregel en iedere handeling, welke als een uittarting voor een andere mogendheid zou kunnen worden beschouwd.

Genoemde autoriteiten zullen hunne ondergeschikten er aan herinneren, dat zonder uitdrukkelijken last van het bevoegd gezag het overschrijden der landgrenzen aan militairen ten strengste verboden is.

Ten slotte zij gewezen op den inhoud van de kennisgeving der regeering, opgenomen in de *Nederlandsche Staatscourant* van 30 Juli No 176, houdende de bepalingen, welke ter handhaving van de onzijdigheid zijn vastgesteld.

De Luit.-Generaal Opperbevelhebber der Land- en Zeemacht.

(w. g.) C. J. Snijders.

Vijftig millioen tot dekking van mobilisatie-onkosten.

Een wetsontwerp is ingediend tot aanvulling en verhooging van het 8ste Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1914, strekkende om aan bedoeld hoofdstuk toe te voegen een nieuwe afdeeling, luidende:

27ste afdeeling uitgaven. Wegens het buitengewoon onder de wapenen roepen van de dienstplichtigen der militie enz..

Artikel 186. Uitgaven voortvloeiende uit het buitengewoon onder de wapenen roepen van de dienstplichtigen der militie en van de landweer en uit alle verdere maatregelen, verband houdende met de buitengewone omstandigheden, die tot dat onder de wapenen roepen hebben geleid, f 50.000.000.

Het slotartikel van dit wetsontwerp bepaalt: ter voorloopige dekking van de kosten, voortvloeiende uit de bij de wet bedoelde maatregelen, kunnen desgevorderd schatkistbiljetten of schatkistpromessen worden uitgegeven en schatkistbiljetten worden beleend tot een zoodanig bedrag als noodig is ter verkrijging van een som van ten hoogste vijftig millioen gulden.

Nu de politieke toestand in Europa, aldus de memorie van toelichting, het noodzakelijk maakt tot handhaving onzer neutraliteit de geheele militie en de landweer onder de wapenen te houden, vloeit daaruit tevens de noodzakelijkheid voort, om onverwijld wettelijke maatregelen te treffen ter voorziening in de vele en velerlei uitgaven, die van deze buitengewone omstandigheden het gevolg zijn. Bij het hierbij aangeboden wetsontwerp wordt het daartoe benoodigde buitengewone crediet aangevraagd. Dat uitgaven als de hierbedoelde niet kunnen worden bestreden uit de gelden die bij het 8ste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor den dienst van het loopende jaar zijn toegestaan, behoeft geen betoog en het zal eveneens duidelijk zijn, dat in de korte spanne tijds die vóór het aanvragen van dit crediet mocht verloopen, niet met eenige juistheid kan worden becijferd met welk bedrag elk van de vele begrootingsposten, die bij de reeds genomen en nog te nemen maatregelen betrokken zijn, zal moeten worden verhoogd. Het eenige, dat als vaststaand kan worden aangenomen, is, dat de regeering naar gelang van behoefte moet kunnen beschikken over ruime middelen tot bestrijding van de zeer belangrijke uitgaven, voortvloeiende zoowel uit het verblijf onder de wapenen van alle lichtingen van militie en lichtingen van militie en landweer, als uit de verdere daarmede in min of meer rechtstreeks verband staande maatregelen, die door de omstandigheden worden geboden, zooals het onder de wapenen komen van het reserve-personeel, het voor zooveel noodig in dienst nemen van burgerpersoneel, het aanschaffen en in voorraad opleggen van levensmiddelen, de aankoop (vordering) van paarden, het op ruime schaal huren (of aankoopen) van transportmiddelen, enz.

De minister van Oorlog (die met zijn ambtgenoot van Financiën de memorie heeft onderteekend) heeft daarom gemeend het crediet, dat voorshands noodig wordt geacht, in één post te moeten uittrekken, met de bedoeling dat uit dien post naarmate dit noodig zal blijken, zal worden overschreden op de artikelen der begrooting, waarin de onderscheidene artikelen hunne omschrijving vinden, terwijl de uit meerbedoelde maatregelen voortvloeiende uitgaven, die niet elders in de begrooting mochten zijn omschreven, uit het artikel zelf kunnen worden gekweten. Tot het doen van voorenbedoelde af- en overschrijvingen verleent art. 3 van het wetsontwerp de vereischte machtiging.

Artikel 4 eindelijk regelt de wijze, waarop de bij deze wet bedoelde kosten voorloopig zullen moeten worden gedekt.

Ten slotte geeft de regeering, zij het dan ten overvloede, de verzekering, dat van het aangevraagde crediet slechts gebruik zal worden gemaakt voor zoover dit in verband met de omstandigheden door de regeering noodzakelijk en in 's lands belang zal worden geoordeeld.

Inlijving van ingeschrevenen voor de lichting der militie van 1915.

Een wetsontwerp is ingediend, waarin het volgende wordt bepaald:

Art. 1. Met afwijking van de bepalingen der Militiewet geldt ten aanzien van de inlijving van ingeschrevenen voor de lichtig der militie van 1915 het bepaalde in de volgende artikelen: Art. 2. De loting, bedoeld in art. 62 der Militiewet, wordt niet gehouden: Art. 3. Alle ingeschreven zijn bestemd om bij de militie te worden ingelijfd, uitgezonderd zij: 1o. die voor den dienst bij de militie ongeschikt zijn bevonden, 2o. die bij onherroepelijk geworden uitspraak voorgoed of tijdelijk van den dienst zijn vrijgesteld; 3o. die bij onherroepelijk geworden uitspraak, hetzij voor goed, hetzij voorloopig van den dienst zijn uitgesloten; Art. 4. De tijd van inlijving en alles wat verder op de inlijving betrekking heeft of daarmede verband houdt, wordt door ons of door de door ons aan te wijzen autoriteit geregeld met afwijking voor zooveel noodig van de geldende wettelijke voorschriften; Art. 5 Deze treedt in werking op den dag van hare plaatsing in het Staatsblad.

De Memorie van toelichting luidt als volgt: Zooals is uiteengezet in de Memorie van Toelichting, behoorende bij het ontwerp van wet betreffende inlijving van lotelingen der lichting 1914, strekt dat ontwerp tot versterking van de voor onze krijgsmacht aanwezige aanvullingsreserven. Het zal geen betoog behoeven, dat de versterking van zeer bescheiden omvang is en dat nadere middelen tot versterking aangewend moeten worden. Vandaar het thans aangeboden ontwerp de groep van ingeschrevenen op wie volgens Art. 3 de dienstplicht zal worden gelegd, is vrijwel dezelfde groep, die anders volgens Art. 62 der Militiewet aan de loting zouden moeten deelnemen. Naar de bestaande bedoeling zullen, wordt het ontwerp tot wet verheven, bevelen worden gegeven om zooveel mogelijk de ingeschrevenen spoedig in te lijven en te oefenen. Uit deze bijzondere regeling zullen met betrekking tot den dienst in 1915 en mogelijk ook in 1916 moeilijkheden kunnen voortvloeien.

Hierin zal te zijner tijd een nadere wettelijke regeling moeten voorzien.

Onder de wapenen blijven van miliciens.

Ter voldoening aan het bepaalde in art. 185 der Grondwet is ingediend een wetsontwerp, waarbij bepaald wordt, dat de wegens oorlogsgevaar onder de wapenen geroepen en alle anderen zich in werkelijken dienst bevindende dienstplichtigen onder de wapenen blijven, „totdat bedoeld gevaar door ons niet langer aanwezig wordt geacht".

Wet op Levensmiddelen in Nederland.

Men seint uit den Haag:

Een wetsontwerp wordt ingediend om de Burgemeesters te machtigen, alle levensmiddelen in beslag te nemen, om ze tegen redelijke prijzen aan de gemeentenaren te verkoopen.

Nader vernemen wij daaromtrent:

Ingediend is een wetsontwerp om na artikel 76 der Onteigeningswet van 28 Aug. 1851 Staatsblad nr. 125 in te voegen de hieronder volgende bepalingen:

Artikel 76a. Wanneer door ons is bekend gemaakt dat oorlogsgevaar in den zin waarin dat woord in 's lands [illegible] gebezigd, aanwezig is, of wel wanneer de krijg is uitgebroken, kunnen, na bijzondere of algemeene machtiging van onzen minister van Landbouw, Nijverheid en Handel door of op last van de burgemeesters levensmiddelen, huishoudelijke artikelen en brandstoffen in de gemeente aanwezig, onmiddelijk en zonder eenige formaliteit in bezit genomen worden. De op grond van het vorig lid in bezit genomen waren worden, zonder verwijl op de wijze door den burgemeester te bepalen, ter beschikking gesteld ten behoeve van de bevolking der gemeente of van aldaar bestaande bedrijven tegen prijzen, die niet te boven gaan de daarvoor door onzen voornoemden minister bepaalde tarieven.

De schadeloosstelling voor de in bezit genomen waren voor de gemeenten te betalen wordt door twee schatters, elk afzonderlijk, geschat en een bon voor het gemiddelde van die twee schattingen wordt aan den vroegeren houder der waren gegeven. Het bedrag van deze bons wordt als verplichte uitgave der gemeente aangemerkt en zoo spoedig mogelijk uitbetaald. De schatters worden door onzen voornoemden minister, of ingevolge diens bijzondere of algemeene machtiging door den burgemeester benoemd.

Art 76b luidt:

Indien degene, onder wien de burgemeester in het vorig artikel genoemde waren in bezit wil nemen, onmiddelijk ten genoegen van den burgemeester aanbiedt, zelf op door deze goedgekeurde wijze die waren ter beschikking te stellen tegen prijzen, die niet te boven gaan de daarvoor door onzen voornoemden minister bepaalde bedragen, kan de burgemeester de inbezitneming opschorten.

Artikel 76c luidt:

Onze voornoemde minister kan bepalen, dat de burgemeester bepaalde soorten of hoeveelheden van genoemde waren in bezit zal nemen, alsmede dat van de in bezit genomen waren gedeelten ter beschikking worden gesteld van den burgemeester eener andere gemeente tegen den prijs en op de wijze door den minister te bepalen.

Voldoet de burgemeester niet onmiddelijk hieraan, dan geschiedt de inbezitneming en de terbeschikkingstelling van burgemeesters van andere gemeenten door of van wege dien minister.

Alsdan wordt de schadeloosstelling bepaald op de wijze bij art. 76a geregeld, met dien verstande, dat de benoeming der schatters dan steeds geschiedde door of vanwege dien minister. Het vierde en laatste lid van art. 76a vindt ook in dit geval toepassing, met dien verstande, dat de uitgave komt ten laste van de gemeente te welker behoeve de waren zijn beschikbaar gesteld.

Artikel 76d luidt:

Onder levensmiddelen zijn begrepen voedingsmiddelen voor dieren bestemd.

Art. 76e luidt:

De burgemeester, zoomede de door hem aan te wijzen ambtenaren zijn te allen tijde bevoegd de uitlevering te vorderen van de in bezit te nemen waren. Zij, alsmede de hen op hun last vergezellende personen, hebben te allen tijde vrijen toegang tot alle plaatsen waar redelijker wijs vermoed kan worden, dat zich de waren bevinden. Wordt hun de toegang geweigerd, dan verschaffen zij zich dien desnoods met inroeping van den sterken arm. Van dit binnentreden wordt door hen procesverbaal opgemaakt.

Artikel 76f. luidt;

De bepalingen van artt. 76a—76e gelden ook in het geval den staat van oorlog of van beleg is afgekondigd. Echter geschieden dan de machtigingen in art. 76a bedoeld [illegible] overleg met het militair gezag.

De memorie van toelichting bevat het volgende:

De zeer buitengewone omstandigheden, waarin Nederland thans verkeert, maken een ingrijpen van den wetgever, ter voorkoming van het gevaar van vasthouding en prijsopdrijving van levensmiddelen, huishoudelijke artikelen en brandstoffen dringend noodzakelijk.

In de eerste plaats is reeds thans, nu den buitengewonen toestand slechts enkele dagen duurt, gebleken, dat onder de bevolking zich een vrees verspreidt, dat binnenkort het moeilijk zal vallen, levensmiddelen of handelswaren naar gelang van behoefte in te koopen, en dat dientengevolge hier en daar men tot buitengewone inkoopen overgaat. Die buitengewone inkoopen zouden niet alleen de prijzen in het algemeen kunnen opdrijven en daardoor pogingen van speculanten om prijsstijging in de hand te werken kunnen bevorderen, maar ook gevaar kunnen doen ontstaan dat bij mogelijk in de toekomst blijkend krap zijn van voorraden van sommige artikelen en gebrek voor sommige, naast overvloed van anderen zou zijn. De wettelijke maatregel, welke wordt voorgesteld, wordt in hoofdzaak als een preventieve bedoeld. Juist daarom zal hij gemakkelijk doorvoerbaar moeten zijn. De maatregel bestaat hierin, dat na art. 76 van de Onteigeningswet eenige bepalingen worden opgenomen krachtens welke, na machtiging van den minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, de burgemeesters bevoegd zullen zijn, de in de gemeente aanwezige levensmiddelen en grondstoffen van levensmiddelen, alsmede huishoudelijke artikelen en brandstoffen voor de gemeente in bezit te nemen en deze aan de gemeentenaren tegen redelijke prijzen ter beschikking te stellen, terwijl de schadeloosstelling voor van de in bezit genomen artikelen zal worden geregeld in den geest van die bij de vordering van paarden. (Zie artikel 27 van het koninklijk besluit van 10 November 1892 Stbl. No. 1902, Stbl. No. 2212.) De bedoelde machtiging van den minister zal in het algemeen voor het geheele land, of al dan niet op verzoek voor bepaalde gemeenten kunnen worden verleend.

De memorie is onderteekend door de ministers Cort van der Linden en Treub.

Deze wet werd door Tweede en

---

den. Hier vindt gij weliswaar stukjes goud, in de ravijnen en bij mij te lande niet, doch dáár kunt gij over mijne hoornbeesten, muilen, paarden, enz. beschikken, waarvoor gij, zoo gij zulks verlangt, in uw land goud kunt ontvangen. Hier zijn wij vreemden, niemand zal ons, in geval van nood beschermen, en zoo de dood mij hier overviel, zoudt gij nimmer ongemoeid in mijn land kunnen terugkeeren, want mijn gebeente moet in hetzelfde graf met dat mijner ouders, broeders en zusters rusten. Het denkbeeld dat gij om mijnentwil u eens in ongelegenheid zoudt kunnen bevinden, doet mij leed; voorkom dat dan en verlaat deze plaats zoo spoedig mogelijk met mij. Bij mij, bij mijne stamgenooten, zijn wij gezien en geacht; hier kent niemand ons en zoo de dood mij hier van u wegnam, zoudt gij niet kunnen voorkomen, dat mijn lijk in dit gebergte, ver van mijn geboorteplaats, werd begraven en het mij dus onmogelijk werd gemaakt de schimmen mijner geliefste betrekkingen, van mijn geliefkoosde melkkoe en van mijn best rijpaard bij mij te doen komen. Gij weet immers dat wij, na ons overlijden de schimmen van hen, die wij het liefst op deze wereld gehad hebben, bij ons doen komen? Op zulk een afstand van hen, zoude mij dat ondoenlijk zijn. Verlies nu dus geen tijd en laat alles in gereedheid brengen, opdat wij nog morgen van hier vertrekken kunnen en geef mij hierdoor weder een bewijs van uw liefde voor mij."

Dit verzoek van Himare werd door den kapitein terstond toegestaan en reeds den volgenden dag ving men de terugreis aan.

De wegen waren, door de gevallen regen, glibberig en op sommige plaatsen gevaarlijk, zoodat men eerst op den middag een visschersdorpje bereikte, dat vlak bij de kust gelegen was.

Van hier begaf men zich in een kustvaarder naar de stad R. H. vanwaar men weder per scheepsgelegenheid de Indiaansche kust, en wel de baai F., bereikte, waar de ouders van Himare woonden.

Het werkvolk was te R. H. achtergebleven om zich later naar het eiland Oro te begeven.

De vreugde, die de aankomst van Himare in het ouderlijk huis gaf, barstte los in een geweldig gehuil; eenieder dekte zich het hoofd en het gezicht met de wijde toga waarin men gekleed was, en huilde ruim tien minuten lang, waarop een vloed van vragen en verhalen volgde en eindelijk een oorverdoovend geweervuur en geroffel op een grooten trom.

De familieleden uit den omtrek kwamen allen Himare verwelkomen en bleven dien dag bij haar feestvieren.

Zoo was dan de reis naar de Sierra-Nevada zonder eenig belangrijk resultaat afgeloopen en de hoop zich met het goud uit dien berg te verrijken, verijdeld geworden door een macht, sterker dan de zucht naar goud, de vrees voor den dood.

Terwijl men laat in den nacht aan het feestvieren was bij een prachtige heldere maan en mooi weder, begon het langzamerhand donker te worden en eindelijk was de maan geheel onzichtbaar. Het was een totale maansverduistering.

De ontsteltenis over dit verschijnsel was groot; men raadpleegde gedurende eenige minuten de oudsten der aanwezige Indianen en weldra was het uitgemaakt, dat de booze geesten aan het vechten waren met de maan en haar licht trachten uittedooven opdat zij ongezien, gedurende den nacht, kwaad op deze aarde zou kunnen verrichten.

Men besloot hun dit te beletten. Met den meesten spoed werden de geweren geladen en werd er op de maan geschoten totdat zij geheel te voorschijn was gekomen. Overal in de omstreken knalden geweerschoten die de echo, twee tot drie malen, in de stilte van den nacht, herhaalde en menigeen in den waan zoude brengen dat een geducht gevecht plaats had. De vreugde over deze overwinning op de booze geesten, bij het tevoorschijntreden der maan, gaf zich lucht in het blazen op hoorns en het roffelen op de trom.

Wordt vervolgd.

Eerste Kamer zonder eenige discussie goedgekeurd.

Zeegaten.

Blijkens regeeringsbericht zijn in aansluiting aan de met het oog op den kritieken toestand reeds genomen maatregelen tot handhaving van Nederlandsch onzijdigheid de Noordelijke zeegaten en het zeegat van Goeree door mijnen onveilig gemaakt, terwijl mijnenleggers gereed liggen om op het eerste bevel de overige zeegaten af te sluiten.

Z. K. H. den Prins.

Bij Kon. besluit van 1 Aug. is toegevoegd aan het algemeen hoofdkwartier van de strijdmacht, Z.K.H. de Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg, luitenant-generaal à la suite van de landmacht.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Met de *Maracaibo* is hier hedenmorgen aangekomen de Hoogeerw. Pater Mag. LUD. THEISSLING, die namens den Hoogeerw. Pater Generaal der Dominikanen Orde hier canonieke visitatie komt houden bij de Eerw. Paters. ZHEW. was vergezeld van den Zeereerw Pater J. SELBACH en den Eerw. Br. LUD. HAGEMAN.

Wij heeten ZHEW. en gezelschap hartelijk welkom.

De Havenwerken.

De verwijding van den havenmond gaat maar vreedzaam haar gang.

De nieuwe grijper doet het uitstekend. Gisteren maakten de mijnenleggers en ontstekers bij een flink schot een aardig zoodje visch buit, die bedwelmd aan de oppervlakte van 't water kwamen drijven.

Koloniale Raad.

Maandagavond behandelde de Raad het Ontwerp Verbod van Uitvoer van steenkool en levensmiddelen.

Het ontwerp werd zonder discussie goedgekeurd, maar Lid WINKEL vroeg toch eerst nog eenige ophelderingen, welke door den Gemachtigde van den Gouverneur, den Administrateur van Financiën, den Heer L. v. D. VEEN ZEPPENFELDT, uitvoerig werden verstrekt.

Lid WINKEL vroeg of ook uitvoer van het eene eiland naar het andere verboden was.

De Heer ZEPPENFELDT antwoordde, dat uitvoer van steenkolen uit *de kolonie* verboden was, niet van Curaçao naar andere eilanden. De autoriteiten op de eilanden hebben dan te waken, dat de van hier aangevoerde steenkool niet weder naar het Buitenland worde uitgevoerd.

Lid WINKEL vraagt verder, of voor verzending van levensmiddelen van hier naar de eilanden een vergunning noodig is.

De Heer ZEPPENFELDT zegt, dat het niet in de bedoeling ligt van het Bestuur om den uitvoer van levensmiddelen naar de andere eilanden te beletten. Het verbod moest echter algemeen zijn om te kunnen ingrijpen. Men moet kunnen controleeren, of niet onder den naam van een of ander eiland der kolonie levensmiddelen uit Curaçao worden uitgevoerd en geleverd aan het Buitenland. De bedoeling der wet is geen andere, dan te zorgen, dat er in de kolonie geen gebrek komt aan levensmiddelen.

Daarom is een vergunning noodig ook om levensmiddelen uit te voeren naar de eilanden.

Op een desbetreffende vraag van den Heer WINKEL antwoordt de Gemachtigde, dat doorvoer geheel vrij blijft, zooals tot nu toe het geval was.

Ten slotte vraagt Lid WINKEL, of er vergunning noodig is om aan de oorlogsschepen en daarmede gelijkgestelde schepen levensmiddelen te leveren.

De Administrateur verklaart, dat alle schepen, evenals dit tot nu toe geschiedde, zich op Curaçao van de noodige provisie kunnen voorzien, maar na verkregen met een vergunning van den Gouverneur.

Voor Hr. Ms oorlogsschepen zal een doorloopende vergunning worden verleend, voor de overige scheper zal de Inspecteur der belastingen zijne instructies ontvangen.

Dankbetuiging.

De Heer J. B. DOMINGUEZ was zoo vriendelijk onze Redactie „als blijk van oprechte sympathie" een exemplaar aan te bieden van *The Origin of The Modern Syrian*, een breed opgezette Etnologische studie.

De auteur, KALIL A. BISHARA, wijdt zijn werk aan The personified „common sense" of the American people.

De Syriërs munten uit door schranderheid en toonen zich overal een werkzaam en uitgeslapen volk.

Wij danken den Heer DOMINGUEZ voor zijn vriendelijke beleefdheid, welke wij zeer op prijs stellen.

Ontvangen van den Heer Edwin Senior een nieuwe tijdtafel der SS. van de H. A. L.

Het is te hopen dat de gewone lijnen II en IV dezer compagnie spoedig zullen ophouden Curaçao voorbij te gaan.

Officieele berichten.

Ter aanvulling der vacature, ontstaan door het vertrek uit de kolonie van den Heer DAVID A. CORREA, is tot lid van den Raad van Toezicht op de Koloniale Postspaarbank benoemd den Heer JOSEPH A. CORREA.

De Heer ALFRED VINGOE, tijdelijk belast met de functiën van loods voor de Fuikbaai alhier is op zijn verzoek eervol uit die functiën ontheven en den Heer GEORGE DOBSON is tijdelijk met die functiën belast.

Aan den wd. Directeur der Openbare Werken alhier, J. G. GROENENDIJK, is tot verder herstel van gezondheid, vijf dagen verlofsverlenging verleend. Aan Mej. SUMILDA DAMASA ROOS, vakonderwijzeres op Aruba, zich thans alhier bevindende, is tot verder herstel van gezondheid, veertien dagen verlofsverlenging verleend.

De tijdelijke benoeming van den kommies 2e klasse der belastingen J. W. FABRE tot machinist van de loodsmotorboot is ingetrokken.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz

Befacia Canis, Ive Cosette, A. R. J de Groot, Rafael Dominguez (2), Narcician Felipa, Antonio Figerua, José Garcia A. Hanebuth, Stanley Hughes (3), Marsell Jansen, Anita Leito, Tomacila Llansen, Zarma Molasso, Jan J Martis, Laure de Uranga 2, Petronilia Miguel, Elena Roji, Fortunato Salvador, Mildrad Vallen 2, Chas J Wing 2, Izaak Wederfoort, Elisa Olives, Ana de Marquez, Rev. Pfro. D. A. Aime

Aanget Stuk.: Ulterio Balencia, Micaela Culman, Julio Junest, Lia Maggioli.

Drukw.: Miker Asher, Manuel Narciso Araujo J, J. A. Mendes.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 11 September 1914.

AARDNOTEN (Pinda's per K.G.	—
ZOUT per vat van 180 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	„ 0.04
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.40
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
[illegible]	„ [illegible]
WOL per K.G.	„ 0.10
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.50
BEENDEREN per K.G.	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	
Kwaliteit No. 1 .... per dozijn	„ 3.25
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3.87½
„ „ 2 „ „	„ 5.
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 4 „ „	„ 7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„ —.
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder	f

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 730 uur Overzijde.

1 Salut aux Heros ... Pas Red ... D. Regent
2 Illusion .... Ouverture .... W. Ziegler
3 Herbstweisen .... Walzer .... E. Waldteufel
4 Girofle-Girofla .... Fantaisie ...... Lecocq
5 Im Zigeunerlager ... Marsch ... M. Oscheit
6 La Traviata ...... Fantaisie ..... G. Verdi
7 Les echos des Bois ...... Idylle pastorale .... pour Piccolo ...... Damaré
8 El Despertador .... Danza .... J. Boskalon

Nieuwe Ontwerpen.

Verbod van Uitvoer.

Artikel 1.

De uitvoer uit de kolonie Curaçao van steenkolen is verboden.

Als uitvoer wordt niet beschouwd het medenemen door stoomschepen van steenkolen voor eigen gebruik, die in de gewone koleuruimen (bunkers) kunnen worden geborgen.

In bijzondere gevallen kan de Gouverneur toestemming verleenen, dat stoomschepen meer steenkolen voor eigen gebruik medenemen, dan de in het vorige lid bedoelde hoeveelheid.

Artikel 2.

Uit Curaçao mogen, zonder vergunning van den Gouverneur, en uit de overige eilanden der kolonie, zonder vergunning van den Gezaghebber, geen levensmiddelen worden uitgevoerd.

Artikel 3.

Hij, die steenkolen uitvoert of verkoopt of levert, wetende, dat zij voor uitvoer zijn bestemd, of de gezagvoerder van een schip, die steenkolen, tot uitvoer bestemd, inlaadt, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie dagen tot drie maanden, en geldboete van honderd tot duizend gulden, tezamen of afzonderlijk.

De gezagvoerder van een schip, die, zonder vergunning van den Gouverneur, voor eigen gebruik meer steenkolen meeneemt of inlaadt, dan in zijn gewone kolenruimen (bunkers) kunnen worden geborgen, wordt gestraft met geldboete van vijfentwintig tot driehonderd gulden.

Hij, die uit Curaçao, zonder vergunning van den Gouverneur of van iemand door den Gouverneur daartoe aangewezen, of uit een der andere eilanden der kolonie, zonder vergunning van den Gezaghebber, levensmiddelen uitvoert of verkoopt of levert, wetende, dat zij voor uit voer zijn bestemd, of de gezagvoerder van een schip, die zonder die vergunning levensmiddelen tot uitvoer bestemd, inlaadt, wordt gestraft met geldboete van vijfentwintig tot driehonderd gulden.

De gezagvoerder van een schip, die de levensmiddelen, die hij met zijn schip mag uitvoeren, lost op een andere plaats dan in de vergunning is aangegeven, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie dagen tot drie maanden, en geldboete van vijfentwintig tot driehonderd gulden, tezamen of afzonderlijk.

Schepen, waarin tegen de voorschriften dezer verordening steenkolen of levensmiddelen zijn geladen, worden niet uitgeklaard en kunnen worden aangehouden tot de in strijd met deze verordening daarin geladen steenkolen of levensmiddelen er weer uitgeladen zijn.

In al deze gevallen kunnen de steenkolen of levensmiddelen in beslag worden genomen en verbeurd verklaard.

Artikel 4.

Alle stukken krachtens deze verordening opgemaakt zijn vrij van de zegelbelasting.

Artikel 5.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Memorie van toelichting.

Om politieke redenen is het gewenscht, dat er, onder de tegenwoordige omstandigheden, geen steenkoolen worden uitgevoerd.

Tenzij in buitengewone gevallen, zullen aan de schepen alleen de gewone bunkerkolen worden geleverd.

Het is eveneens gewenscht voorzorgsmaatregelen te nemen, dat de eilanden der kolonie niet van levensmiddelen worden ontbloot.

Het verbod is algemeen gesteld om eventueel zoo veel als noodig is te kunnen ingrijpen.

Het ligt echter in de bedoeling van de Gouverneur om, zoo dit niet absoluut noodzakelijk is, den uitvoer van levensmiddelen van Curaçao naar de overige eilanden der der kolonie neit te belemmeren. Hieromtrent zal hij den inspecteur der belastingen de nooaige instructies geven.

Het behoeft geen betoog, dat deze verordening slechts een tijdelijk karakter heeft en wederom zal worden ingetrokken, zoodra de omstandigheden dit toelaten.

De oorlogschepen van oorlogvoerende partijen blijven natuurlijk van toepassing de bepalingen der neutraliteitsproclamatie, die een uitvloeisel zijn van het verdrag nopens de rechten en verplichtingen der onzijdige mogendheden in geval van zeeoorlog (P. B. 1010 No 41).

De onder No. 13 van dit zittingjaar ingediende ontwerpverordening wordt hierbij ingetrokken.

Buitenland.

HET BEGIN VAN DEN OORLOG.

Hieronder laten wij nog een dagoverzicht volgen, waaruit nog eens blijken kan, hoe geweldig snel de gebeurtenissen van de jongste dagen zich ontwikkeld hebben.

23 Juli. — Oostenrijk-Hongarije overhandigt de bekende nota aan Servië, waarop binnen 48 uren antwoord moet worden gegeven.

24 Juli. — De Russiche regeer. houdt een conferentie. De Oostenrijk-Hongaarsche eischen worden een indirecte uitdaging aan Rusland genoemd.

25 Juli. — Het Servische antwoord te Weenen overhandigd, wordt onvoldoende geacht De Oostenrijk-Hongaarsche gezant verlaat Belgrado.

27 Juli. — Sir Edward Grey deelt in het Lagerhuis zijn plannen mede tot het houden van een conferentie tusschen Duitschland, Frankrijk, Italië en Engeland. Frankrijk en Italië nemen het voorstel aan, dat door Duitschland wordt afgewezen.

28 Juli. — Oostenrijk-Hongarije verklaart Servië den oorlog. Servische schepen in beslag genomen op den Donau.

29 Juli. — Gedeeltelijke mobilisatie van het Russische leger — Krijgsraad te Berlijn. — Belgrado door de Oostenrijksche troepen gebombardeerd.

31 Juli. — Algemeene mobilisatie van Rusland. De toestand van dreigend oorlogsgevaar in Duitschland.

1 Aug. — Duitschland verklaart Rusland den oorlog. Duitsche troepen vallen Luxemburg binnen.

2 Aug. — Duitsche troepen trekken bij Cirey Frankrijk binnen. Russische troepen trekken bij Bialla Duitschland binnen. Libau gebombardeerd door de „Augsburg".

3 Aug. — Duitschland overhandigt België een ultimatum, waarin het eischt, dat België zijn militaire operaties vergemakkelijkt. België weigert. — Belangrijke verklaringen van Grey in het Lagerhuis. — Italië verklaart zich neutraal te zullen houden. — Gevecht tusschen Russischeen Duitsche schepen bij het eiland Aland.

4 Aug. — De Fransche gezant verlaat Berlijn, de Duitsche gezant verlaat Parijs en verklaart dat daardoor de oorlogstoestand tusschen Frankrijk en Duitschland is ingetreden, Duitschland zendt aan België een nota, waarin het verklaart, desnoods met geweld van wapenen de maatregelen te zullen doorzetten, die het essentieel noodig acht. Duitsche troepen vallen België binnen. Visé en Argenteau in vlammen. De Duitschers rukken naar Luik op. Engeland verklaart aan Duitschland den oorlog.

De Maasb.

LUXEMBURG BEZET.

Duitschland heeft het groothertogdom Luxemburg bezet. Zaterdagavond 1 Aug. tusschen half twaalf en middernacht zijn twee Duitsche officieren het bureau binnengedrongen van stationschef te Trois de Vierges in Luxemburg en sommeerden hem, onder bedreiging met den dood, om hun de sleutels over te geven en de plaats telefonisch te isoleeren. De stationschef wilde er zich tegen verzetten, maar toen een geladen revolver op hem werd gericht, gaf hij toe. Officieren en soldaten hebben de tunnel op de grens van België en het groothertogdom in de lucht doen springen. Toen zijn zij naar het station teruggekeerd, waar zij contra-orders kregen. Vervolgens stelden zij den chef de sleutels weer ter hand en vertrokken. In den nacht zijn zij echter teruggekeerd en werd de bezetting van Trois Vierges een voldongen feit.

2 Aug. hebben de Duitschers het heele groot-hertogdom bezet. Zij maakten zich in de hoofdstad meester van het regeeringsgebouw en sneden de telefonische verbinding af.

Aan het station verscheen in den nacht een trein vol Duitsche soldaten, die eerst het station en de brug bezetten die de spoorwegen naar Trier en Trois Vierges (Ulflingen) beheerscht om zich van deze spoorwegen te verzekeren.

De soldaten kwamen daarna in de Luxemburgsche kazerne. De majoor-commandant der vrijwilligers protesteerde tegen de schending der neutraliteit, waarna de Duitschers zich terugtrokken en het regeeringsgebouw verlieten. Zij lieten daarna hofbeambten roepen, die nu met de Duitschers onderhandelden. De laatsten zeiden, dat de spoorweg hun behoort, dat zij daar het recht hebben te doen, wat zij willen en zich niet wilden terugtrekken.

De bezetting van Luxemburg heet uitsluitend een militaire maatregel. De staatsminister van Luxemburg ontving een telegram van den Duitschen Rijkskanselier, mededeelend dat de genomen militaire maatregelen geen vijandelijke daad vormen tegen het groot-hertogdom, maar alleen bestemd zijn om de spoorwegen, die aan het Duitsche Rijk verpacht waren, tegen eventueele aanvallen door Fransche troepen te verdedigen. Luxemburg zal ten volle schadeloos worden gesteld.

Uit Berlijn meldt men lakonisch: „Luxemburg is tot bescherming van de zich daar bevindende Duitsche spoorwegen door gedeelten van het achtste legerkorps bezet."

Uit Arlon, in België wordt gemeld, dat honderdduizend man Duitsche troepen — andere berichten spreken van vijftigduizend — door het groot-hertogdom marcheeren en zich

in massa langs de Fransche grens legeren.

Een der grenscorrespondenten van de agence Vas Diaz in België seint:

Het was den ganschen dag een drukte van belang, door geheel Luxemburg trokken twee regimenten artillerie en dan nog een regiment Ulanen in Diekirch. Vier legerafdeelingen zijn door Luxemburg getrokken en trekken op naar Longwy, om zich te voegen bij het daar liggende groote leger, dat door den Elzas Frankrijk is binnengedrongen. Nu is Longwy omringd door een groot aantal Fransche forten waarin vijf en twintig duizend soldaten legeren.

De Red.

De Duitschers in België.

De „Telegraaf"-correspondent J. Lüger seint omtrent den strijd bij Visé 5 Aug. nog het volgende:

„Gistermorgen 4 Aug. is de inval der Duitschers in België begonnen. Een stroom automobielen, waarin soldaten, gevolgd door cavalerie, trok over de Belgische grens in de richting van Visé. De Belgen lieten de bruggen springen, waarop de Duitschers hulpbruggen legden, die door Belgische aviateurs en Belgisch geschut vernield werden. Tot het leggen der bruggen werd iedereen gerequireerd. In Visé is heldhaftig gevochten. Vrouwen en niet-soldaten schoten op de Duitschers, die onbarmhartig huis hielden en niets ontzagen. Verscheidene non-combattanten moeten, naar verluidt van Belgische vluchtelingen, ter plaatse gefusilleerd zijn. Den geheelen dag hoorde men te Maastricht het ontzettend kanongebulder en het geratel der mitrailleurs. Van morgen 5 Aug. is de kanonnade opnieuw begonnen. Stroomen vluchtelingen kwamen te Maastricht aan, meest Duitschers, die uit België gevlucht waren per trein tot Landsgraaf vervoerd werden, vanwaar zij de reis in primitieve voertuigen en te voet naar de Duitsche grens voortzetten. Den geheelen dag houdt de stroom vluchtelingen aan. Aviateurs zwermen voortdurend boven het gevechtsterrein, van de Nederlandsche grens waarneembaar. Het Duitsche leger maakt een omtrekkende beweging om de forten van het plateau de Hervé en rukt op Tongeren aan. Een dertigtal Duitsche infanteristen liggen aan de grens op Belgisch gebied, om de Duitsche deserteurs neer te schieten.

Nu, te elf uur 's morgens, houden de kanonnades aan blijkbaar zwaar veldgeschut. Voor zoover waar te nemen viel en op te maken uit de mededeelingen van Belgische vluchtelingen, werden de Duitsche uhlanen teruggedrongen, waarop het geschut weer vrij baan maakte. De Duitsche troepen bewegen zich in de richting Luik, de dorpen hier en daar met geweld ontruimend en in brand stekend. Vele Duitsche gewonden worden te Maastricht binnengebracht door vrijwillige ambulance-auto's. Hartverscheurend is de aanblik der arme Belgische vluchtelingen, die, van have en goed beroofd, op Nederlandschen bodem vluchten en huilend en jammerend verhalen van het Duitsche élan. Een der aan de grens wonende Nederlanders toonde mij een briefje, hetwelk hij zoo juist ontvangen had door bemiddeling van een Belgisch vluchteling. Hij deed de mededeeling dat vijf zijner vrienden te Visé gefusilleerd waren. Het schrijven luidde: „Gust is op dit oogenblik als garde civique onder de wapens. Al de militairen en burgerwachten zijn opgeroepen in dienst. Alle handelszaken zijn totaal gestremd; onmogelijk nog iets te verzenden, ook niet naar het binnenland. Het volk is woedend op de Duitschers."

* * *

Een ooggetuige verhaalt aan een Belgisch blad:

Visé was verdedigd door het 2e bataljon van het 12e linie, onder bevel van majoor Colyns, de commandanten De Burghrave, François en Godefroid.

's Nachts had de genie de brug over de Maas opgeblazen. De brug van Argenteau lag heelemaal onder water. In die van Visé is een bres van 60 meter gemaakt.

Om 11 uur daagde een talrijke troep Duitsche ruiterij op. Al de omstreken waren bezet door bataljons van het 12e en de twee reservecompagnies.

De Belgen waren beschut door de ruïnen.

De Duitsche ruiterij kwam op de brug van Visé af.

De ruiters werden schier uitgeroeid door het pelotonsvuur onzer soldaten.

Uit woningen op den rechteroever der Maas knalden geweerschoten.

Die huizen waren reeds in de macht van den vijand.

Het vuur tusschen de twee oevers was zeer vinnig.

Als voorzorgsmaatregel heeft men Woensdagmorgen 5 Aug. de bruggen van den buurtspoorweg te Melreux doen springen. Om 8 uur 's morgens bleven slechts puinen over van de bruggen 37 en 49. Op het zelfde uur werd de brug van den staatsspoorweg vernietigd. De bruggen van Hamois en Dombleins-la-Tour wachtten hetzelfde lot.

In den tunnel van Martinrive deed men locomotieven op elkander botsen om den doortocht te versperren.

Een bewoner van Visé vertelde over het opblazen van de brug van Visé het volgende:

Ik wilde om kwart voor elven gaan slapen, toen ik plots een geweldige ontploffing hoorde. Ditmaal geen twijfel meer, dacht ik, het zijn de Duitschers.

Ik kleedde mij aan, en liep de straat op. Geen mensch overigens bleef in zijn huis. Ik vernam weldra dat men de bruggen van Visé en Argenteau in de lucht had doen springen.

Een soldaat had „Pickelhauben" in de buurt gezien, en terstond het alarm gegeven.

Rond half vier, Dinsdagmorgen, 4 Aug. een nieuwe ontploffing, geweldiger dan de andere, omdat de eerste poging niet ten volle gelukt was.

In al de huizen van den omtrek vlogen de ruiten aan stukken. In een huis, 500 meter van de brug van Argenteau rinkelde ook het glas naar beneden.

Ontzaglijke brokken steen werden tot aan den voet van den berg geslingerd. In een huis werd een bres geslagen van 3 meter breed.

Betreffende de Belgische verdedigingsmaatregelen rondom Luik, wordt nog vermeld:

Een gedeelte van 't dorp Boncelles, kerk en huizen, in de nabijheid van het fort, moest noodzakelijk opgeblazen worden, omdat het anders het geschut zou gehinderd hebben.

Soldaten van de genie en kanonniers boden zich bij groepen aan in een aantal huizen, gelegen bij het fort. Ze hadden takkebossen en kruiken petroleum bij zich. Men had vroeger wel de bewoners verwittigd, dat het gebeuren kon, dat men hun huizen zou sloopen, en zij wisten, dat de militaire overheid het recht had, doch in den namiddag hadden zij nog geen verwittiging ontvangen, en velen waren reeds te bed, toen men hen kwam opkloppen.

Er grepen, zooals men denken kan, waarlijk pijnlijke tooneelen plaats. De bewoners trachtten zooveel mogelijk nog aan kostbaar meubelie of [illegible] te redden.

Nu werden stuk voor stuk de huizen in brand gestoken. Op verschillende plaatsen moest de brand meer dan eens aangestoken worden, daar de regen, die begon te vallen, de vlammen uitdoofde.

Daarna werd de stormklok geluid. Op dat oogenblik brandden vijftig huizen als zoovele reusachtige toortsen.

Vervolgens werd de kerk in brand gestoken, waarvan de vierkante toren, tweehonderd meter verderop in de lucht steekt. Aan het altaar en in den toren moest veel hout worden aangebracht.

Die toren was ook weldra één en al vlam, die enkel wat hooger opflikkerde, dan de andere brandende puinen. Op die manier werden 130 huizen vernield. Vervolgens heeft men de boomen uit den omtrek neergehaald. Men kondigt aan, dat nog andere huizen in brand gestoken of opgeblazen zullen worden.

Inwoners hebben reeds hunne meubelen opgeladen. Zij weten niet, waar er mede te blijven. Zij kampeeren in de naburige weiden en de vrouwen weenen.

Verder was, toen de ernstige berichten binnenkwamen, door de militaire overheden beslist, dat al de tunnels op de spoorwegen aan de grens, vernield zouden worden. De nieuwe lijn Slavelot-Malmedy moest het eerst opgeofferd worden.

Daarna begaf men zich in de richting van Luik. Op den weg van Malmedy werden de boomen omgekapt, om de opmarsch der Duitschers te stuiten.

Vervolgens stegen soldaten in auto's om de grens langs te rijden en daar de tunnels te vernielen.

De bruggen werden echter voorloopig gespaard.

Belgische bladen maken vol geestdrift gewag van de dapperheid der Belgen, tijdens gevechten met de Duitschers.

Zoo overviel een Belgisch onderofficier bij Hermalle-sous-Argenteau onverwachts een veel sterkeren Pruisischen troep ruiters, waarvan er slechts enkele konden afstijgen. De overige werden neergeschoten.

Bij de verdediging van Luik moeten de Belgen zich kranig hebben gehouden.

De forten van Pontisse Barchon en Evegnée, ondersteunden de actie der Belgische troepen zeer krachtig.

Een Belgische troep onder majoor Collyns liep gevaar door een veel malen sterkeren troep Duitschers te worden verpletterd.

De majoor gaf zijn minderen bevel om terug te trekken, doch de soldaten vroegen om door te mogen vechten, hetgeen deze natuurlijk weigerde.

Onder opgewekt gezang gehoorzaamden ze toen aan de order van hun overste en trokken terug.

* * *

Nader wordt omtrent de gevechten bij Visé nog het volgende gemeld:

De Duitschers stieten bij de bestorming van het dorp op een geweldigen tegenstand. Na het lossen van enkele schoten meenden de uhlanen het plaatsje reeds te kunnen binnentrekken.

Doch de dorpsbewoners losten voortdurend schoten uit de huizen. In woede ontstoken drongen de Duitschers nu de huizen, waar gevuurd werd, binnen en schoten de inwoners, die ze gewapend vonden, neer.

Vele burgers waren intusschen, aan radeloozen angst ten prooi, uit Visé naar de Hollandsche grenzen gevlucht, voor zooveel zij konden hun have meenemend.

Te Maastricht werden zij liefderijk opgenomen.

Op de Begische wegen, die naar deze stad leiden, spoeden zich nog honderden vluchtelingen naar de Hollandsche grenzen voort.

Ook te Eijsden werden er verscheidene ondergebracht.

Volgens de berichten van vluchtelingen verdedigen de Belgen zich met groote dapperheid en heerscht er onder hen een ongekende geestdrift.

Het schijnt, dat in de buurt van Aken nog groote massa's Duitsche troepen zich in de richting van de Maas voortbewegen om hun strijdende makkers te hulp te komen.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Mrt. 1913 t/m 31sten Aug. 1913 onder No. **1818 I**, t/m No. **274 K**, zal plaats hebben op *Donderdag*, den **1n October** a.s., en volgende Donderdagen

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 12n Sept. 1914.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 5 SEP. – 19 SEP.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Lod. v. Nassau	R Wagenmaker	5 Sept	New-York	6 Sept.	Amsterdam *
Philadelphia	H Hichborn	9 „	La Guayra	9 „	New-York
Merida	A Johanson	9 „	Maracaibo	12 „	Pto Cabello
Maracaibo	G W Goodman	12 „	New-York	12 „	Maracaibo
Fr. Hendrik	N A de Boer	12 „	Amsterdam	13 „	New-York
Merida	A Johanson	14 „	Pto Cabello	14 „	La Guayra
Merida	A Johanson	16 „	La Guayra	17 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	17 „	Maracaibo	17 „	New-York
Caracas	Furst	17 „	New-York	17 „	La Guayra
Pr. der Nederl.	N C v Baaren	19 „	New-York	20 „	Amsterdam
Castle Bruce	E Houwe	31 Aug.	New Port News	7 Sept.	Cuba
Toscana	G Debarbieri	7 Sept.	Colón	7 „	Genova
Orland	Petersen	10 „	Norfolk	?	Cuba
Antonio Lopez	Autich	16 „	Colon	16 „	Barcelona
Bologna	A A Poggi	22 „	Génova	22 „	Colon

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Diana V	6 Sept.	Vela Coro	*Themis H*	6 Sept.	Maracaibo
Refugio H	6 „	Aruba	*El Dorado C*	6 „	Maracaibo
Nereida H	8 „	Maracaibo	*Refugio H*	7 „	Aruba
Clicia	8 „	Maracaibo	*Diana V*	8 „	Vela de Coro
Gacela H	10 „	Maracaibo	*Camia H*	9 „	Maracaibo
			Nereida H	12 „	Maracaibo

* Deze boot gaat niet door naar Holland, doch keert vanuit Suriname over Venezuela naar Haïti terug, zonder echter Curaçao aan te doen.